

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“

1504, София, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 82,

РЕЦЕНЗИЯ

**от професор, д.н., инж. Димитър Илиев Недялков,
професор в катедра „ВВС и ПВО“, факултет „Командно-щабен“,
Военна академия „Георги Стойков Раковски“**

**на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична
длъжност „професор“**

за щатно осигурена академична длъжност за военнослужещ в катедра „Съвместни операции и планиране“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ във Военна академия „Г. С. Раковски“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, за преподаване по учебни дисциплини: „Използване на въоръжените сили в мисии, съвместни операции и многонационални кампании“, „Планиране на операции в НАТО“, „Операции в отговор на кризи“, „Всеобхватният подход на НАТО при управлението на кризи“ и „Оперативно изкуство в многонационални съвместни операции“, обявен със заповед на Министъра на отбраната на Република България № ОХ-324/25.04.2023 г. и обнародван в „Държавен вестник“ бр. 47/30.05.2023 г.

на единственият кандидат в конкурса:

полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев, доцент в катедра „Съвместни операции и планиране“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ във Военна академия „Г. С. Раковски“.

София

2023г.

1. Кои трудове от представените от кандидата се приемат за оценка от рецензента?

Конкурсът за заемане на академична длъжност „професор” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.2. „Военно дело“, се провежда при спазване на всички закони и процедурни изисквания при участието на един кандидат – полк. доц. д-р Стоян Георгиев Стойчев.

В конкурса кандидатът е представил обща научна продукция както следва:

– дисертация, автореферат и 3 доклада, които са рецензирани при получаване на образователната и научна степен „доктор“ и не се предлагат за рецензиране за настоящия конкурс;

– монография (хабилитационен труд) – 1 бр. в обем от 192 стр.;

– монография – 1 бр. в обем от 176 стр.;

– публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд – 1 бр. в обем от 148 стр.;

– статии и доклади, публикувани в нерепубликани списания с научно рецензиране – 3 бр. в обем от 24 стр.;

– участие в колективи за разработване на доктринални документи в областта на сигурността и отбраната – 3 бр.

Представени са за рецензиране общо 6 труда с общ обем 540 стр. От общия списък от приетите за рецензиране материали всичките 6 броя са авторски.

Според направения от мен преглед, всички представени за оценка по конкурса научни трудове отговарят на законовите изисквания и не повтарят публикациите, представени за участие в предходни конкурси. Предложените за рецензия научни трудове приемам напълно, тъй като те изцяло отговарят на темата на обявения конкурс и представят автора като сериозен и задълбочен изследовател.

В справка за цитиранията е посочено отражението на научните публикации на кандидата в литературата с общо 15 броя известни цитирания.

Съгласно приложената справка кандидатът е участвал в международен проект – Международно научно изследване „Оперативна архитектура на системите C4ISR“.

Кандидатът е бил ръководител на осем успешно защитили докторанти и ръководител на четиринадесет успешно защитили дипломанти.

Представената справка по смисъла на чл. 2 б, ал.1 от ЗРАС РБ за изпълнение на минималните национални изисквания с приложени съответни доказателства, включени в представената научна продукция по групи показатели и брой точки от полковник доцент д-р Стоян Стойчев показва общ брой от 815 точки от групите показатели, което превишава изискуемите 550 точки за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.2. „Военно дело“.

Не са ми известни факти, които да поставят под съмнение автентичността на трудовете и приноса на автора им. Цялостният анализ на продукцията на кандидата показва, че той е утвърждаващ се изследовател по тези проблеми, а заглавията, представени за рецензия, напълно покриват академични изисквания и стандарти.

2. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата.

Полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев завършва ВНВАУ „Г. Димитров“, гр. Шумен през 1988 г. специалност „Земна артилерия“ и придобива военна квалификация: офицер от артилерията, инженер по артилерийско-материална част. От 1988 г. до 1990 г. е командир на взвод, от 1990 г. до 1997 г. е командир на самоходна артилерийска батарея, от 1997 г. до 1998 г. е началник на щаба на самоходен артилерийски дивизион в различни военни формирования от Българската армия. Успешно завършва ВА „Г. С. Раковски“ през 2000 г., специалност „Оперативно-тактически – Ракетни войски и артилерия“. От 2000 г. до 2005 г. последователно е старши-помощник началник на отдел „Ракетни войски и артилерия“, заместник-началник на отдел „Ракетни войски и

Артилерия“, старши-помощник началник на отделение „Оперативно“ в Командване „Запад“ и помощник началник на отдел „Развитие на Сухопътните войски“ в управления „Планиране и развитие на СВ“ на Главния щаб на СВ.

От 2005 г. е докторант в редовна форма на обучение към катедра „Сухопътни войски“, а през 2008 г. успешно защитава докторантура по научна специалност 05.12.01 „Организация и управление на въоръжените сили“ във ВА „Г. С. Раковски“. От септември 2008 г. е старши асистент в катедра „Военна стратегия“, а от юни 2010 г. е главен асистент последователно в катедра „Съвместни операции“ и катедра „Оперативно изкуство“. От 2012 до 2013 г. е участник в Наблюдателната мисия на ЕС в Грузия (European Union Monitoring Mission - EUMM). От 2013 г. до 2014 г. е главен асистент в катедра „Оперативно изкуство“. През 2014 г. е планиращ офицер в Дирекция "Планиране" (CJ5) в щабът на Мисия на НАТО „Международни сили за поддържане на сигурността“ (International Security Assistance Force - ISAF) Кабул, Афганистан.

От май 2015 г. е доцент в катедра „Оперативно изкуство“, а от юни същата година е началник на катедрата. От юли 2016 г. е доцент в катедра „Съвместни операции и планиране“ и началник на същата катедра. От януари до октомври 2019 г. заема длъжността Декан на факултет „Национална сигурност и отбрана“. От октомври 2019 г. и до настоящия момент е началник на катедра „Съвместни операции и планиране“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ във Военна академия „Г. С. Раковски“ гр. София.

Преминава през: курс щабен за офицери от всички родове войски, курс за първоначално обучение по защита на класифицираната информация, курс по военна стандартизация, курс по методика на военно-научните изследвания, курс по английски език II-ро и III-то ниво, курс по подготовка на военнослужещи от ВС на Р. България за участие в наблюдателната мисия на ЕС в Грузия, курс по подготовка на военнослужещи от ВС на Р България за участие в операцията на Международните сили за поддържане на сигурността в Афганистан, Стратегически курс на английски език и три онлайн курса в Училище на НАТО в

Оберамергау, Германия. Всичко това допринася за неговото израстване в кариерата, където той умело съчетава теоретичната си подготовка с практическите си умения, което му позволява да се изяви като отличен педагог-лектор, ръководител на семинарни и практически занятия.

Освен представените за рецензия монографии - 2 бр. и книга на основата на дисертационен труд за придобиването на ОНС "доктор" - 1 бр. са представени за рецензиране и 3 бр. статии, които са публикувани в списание „Национална сигурност“. Същите се отличават с академичен, професионален и достъпен за читателя стил.

Анализът на предоставените за рецензиране научни трудове сочи, че кандидатът е съсредоточил своите научни търсения и изследователски интереси в няколко **тематични направления**:

1. Изследвания по проблемите на *съвместните операции и тяхното планиране в стратегически аспект*. Представените публикации са базирани на изследване и анализиране на тези операции и на основните действия, ангажименти, процеси и процедури, касаещи тяхното планиране на стратегическо ниво в НАТО. Трудовете в това тематично направление са: монография (хабилитационен труд 3.1.) и статия (7.2.).

2. Изследвания в сферата на *операциите в множество домейни*, свързани предимно със съвместните операции и еволюцията на оперативното изкуство, чрез развитие и прилагане на концепцията за този вид операции, явяващи се и нова форма за използване на военния инструмент на мощ от НАТО, както и интеграцията му с останалите не военни инструменти на мощта: дипломатическия, икономическия и информационния. Трудовете в това тематично направление са: монография (4.1.) и статия (7.3.).

3. Изследвания по проблемите на *мирът и мироопазването*, свързани предимно с възможностите на международните организации да вземат решение и да проведат впоследствие една операция за поддържане на мира (ОПМ), в нейните различни видове. Трудовете в това тематично направление са: книга на

базата на защитен дисертационен труд (5.1.) и статия (7.1.).

Представените за рецензия трудове от полковник доцент д-р Стоян Стойчев се отличават с разглеждане на актуални за военната теория и практика проблеми, очертават една последователна и системна научна дейност на кандидата и са пряко свързани с тематичната област на обявения конкурс. Внимателния анализ на научната му продукция, позволява кандидатът да бъде определен като последователен изследовател и професионален педагог, популяризиращ научните си изследвания и постижения в сферата на сигурността и отбраната. Натрупаният професионален опит като командир и преподавател, изследовател и новатор са намерили пряко отражение в научната му продукция и съответстват напълно на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление „Военно дело“.

3. Становище относно наличието на плагиатство.

В процеса на работата ми като член на научното жури не е получаван неанонимен и мотивиран писмен сигнал за установяване на плагиатство в публикациите на кандидата по конкурса.

Разгледаните по-горе авторски научни публикации показват, че кандидатът е проучвал, анализирал и систематизирал информация, свързана с недостатъчно изследвани проблемни теми, използвайки голям брой източници.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

В настоящия момент полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев е доцент в катедра „Съвместни операции и планиране“ на Военна академия „Г. С. Раковски“. Съгласно приложените справки, преподава по няколко основни дисциплини, по важните от които са: Използване на въоръжените сили в мисии, Съвместни операции и многонационални кампании; Оперативно изкуство в съвместни и многонационални операции; Планиране на операции; Операции в отговор на кризи; съвместни операции; Всеобхватен подход в НАТО при управлението на кризи и Основи на оперативното използване на въоръжените сили.

Сравнителният анализ на учебните дисциплини и разработените трудове показва, че учебната и научно-изследователска дейност на кандидата се съчетават в продуктивно творческо единство. Кандидатът владее английски език на ниво 2+.2+.2+.2+. по изискванията на STANAG 6001.

Личните ми наблюдения позволяват да определя полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев като отлично подготвен, старателен и ерудиран офицер и преподавател с натрупан положителен опит, висока обща култура, новаторски дух и развито чувство за отговорност.

5. Основни научни резултати и приноси.

Основните резултати на кандидата са с научен и научно-приложен характер и могат да се сведат до следното.

5.1. В тематично направление – съвместните операции и тяхното планиране в стратегически аспект:

– изследван и анализиран е подходът на НАТО към прилагането на принципа на Всеобхватния подход при подготовка и провеждане на всяка една съвместна операция/кампания от него, и е разкрие връзката му с прилагането на различните инструменти на съюзна мощ в тях (3.1.);

– изследван и анализиран е контекстът на НАТО за подготовка и провеждане на съвместни операции и кампании, като при това са разкрити същността, съдържанието и възможните цели на операциите/кампаниите, и са определени ролята и значението на принципите, функциите и нивата на съвместни операции при постигане на стратегическите цели и реализиране на крайното състояние в тях (3.1.);

– изследван и анализиран е процесът за управление на кризи в НАТО и процесът за планиране на операциите в НАТО на стратегическо ниво, като е разкрита връзката и взаимозависимостите между тях (3.1.);

– изследван и анализиран е процесът на всеобхватно планиране на операциите на стратегическо ниво в НАТО, като при това са разкрити неговата организация, основните процеси, процедури и координации в него и са посочени

основните действия, които НАТО провежда на стратегическо ниво във всяка една негова фаза и крайните продукти от тях (3.1.);

– изследвано и е разкрито, че процесът на извличане и дефиниране на поуките от практиката от всяка една операция, проведена от Алианса е неизменна част от принципа на всеобхватния подход (7.2.).

5.2. В тематично направление – операциите в множество домейни (Multi-Domain Operations - MDO).

– изследвана е концепцията за операциите в множество домейни (ОМД) и е разкрие връзката ѝ с останалите оперативни концепции в НАТО и в страничленки на НАТО (4.1.);

– изследвани и анализирани са основите на операциите в множество домейни (ОМД), като са разкрити същността, съдържанието и водещите принципите на тези операции, а така също са разкрити оперативната рамка и в оперативния подход при провеждането на една такава операция (4.1.);

– изследвани и анализирани са етапите и функциите на една ОМД и тяхното развитие, като при това е разкрита връзката на концепцията за ОМД с други оперативни концепции и възможното развитие на способностите (както военните, така и политическите, и гражданските) чрез тях (4.1.);

– изследвани са предизвикателствата и проблемите при провеждане на една ОМД с използването на системи и платформи, с изкуствен интелект (ИИ), като е разкрито бъдещето на стратегическата конкуренция и на воюването като нейн основен елемент (4.1.);

– извършено е изследване и развитие на военните действия от НАТО в хоризонта до 2040 г., като са анализирани петте императива, заложи като основа на фокусирането и на синхронизирането на усилията за развитие на военния инструмент на мощта на Съюза НАТО: когнитивното превъзходство; влиянието и проекцията на мощ; командването в множеството домейни и през (между) всички тях; многопластовата устойчивост и интегрираната отбрана в множество домейни (7.3.).

5.3. В тематично направление – мирът и мироопазването:

– анализирани са на теоретичните постановки и различните подходи на водещи международни организации за вземане на решение за провеждане на ОПМ, като е предложена актуализирана класификация на същите и се определи същността, ролята и значението на една ОПМ в системата на по-широките операции в отговор на кризи (ООК) (5.1.);

– изследвани са принципите на подготовка и провеждане на дадена ОПМ, на чиято основа се реализира подготовката на формирования от ВС на страната ни за участие в такава операция и на тази основа са предложени насоки за подобряване на същата (националната подготовка) (5.1.);

– изследвани и анализирани са възможните фази и етапи при провеждането на една ОПМ от многонационални сили/формирования и на база на анализите са разкрити основните дейности и задачи, изпълнявани от многонационални формирования, в хода на различните фази (5.1.);

– разкрито е нивото на амбиция и конкретните ни съюзни ангажименти и задачи на ВС на Република България, изпълнявани във войсково формирования многонационална бойна група (7.1.).

Трудовете представят кандидата като приет и утвърден експерт по споменатата проблематика, което е потвърдено от активната му преподавателска и изследователска работа по тези проблеми.

6. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

В съответствие с възприетото условно групиране на приносите в три тематични направления в трудовете на полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев и техния анализ, може да се направи извода, че те основно покриват диапазона от науката включващ изследване на съществуващи, обогатяване и доразвиване на съвременни теории, изследване и обогатяване на теорията и практиката на военната наука по въпросите на съвместните операции и тяхното планиране в стратегически аспект, операциите в множество домейни и мирът и мироопазването. Те носят както научен, така и практико-приложен характер. От

гледна точка на военната наука посочените приноси са полезни, оригинални и значими.

Разработените от полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев две монографии и книгата на базата на защитен дисертационен труд намират широко приложение в учебния процес на Военна академия „Г. С. Раковски“. Научните трудове на кандидата се явяват база за бъдещи научни разработки и с успех могат да се използват при подготовката на слушатели, обучаващи се във ВА „Г. С. Раковски“. Те могат да представляват интерес и за студенти във ВУЗ, изучаващи дисциплини свързани с националната сигурност.

7. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата

Проследявайки развитието на научното израстване на полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев, ми позволяват да изразя убедеността си, че посочените научни и научно приложни приноси са лично дело на кандидата и са резултат от дългогодишната му творческа и научно-изследователска дейност. Полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев владее отлично специализираната терминология в научната област на своите творчески изследвания, което му позволява с лекота да я прилага в трудовете си представяйки същите на професионален и достъпен за аудиторията език.

8. Критични бележки към представените трудове на кандидата

Към представените за рецензиране материали могат да се отправят и следните критични бележки:

- В отделни публикации цитираната литература не е оформена съгласно приетите стандарти; основна част от публикуваните научни трудове касаят една строго специфична аудитория, което стеснява възможностите за активно участие в научния обмен и защита на новаторски научни идеи;

- В част от предложените материали имат място редакционни компромиси, отстраняването на които би допринесло за подобряване четимостта и разбираемостта на предложените текстове – особено важно условие, когато става въпрос за ползването им от обучаемите във военнообразователната система.

Посочените слабости са с препоръчителен характер и не намаляват по никакъв начин стойността на научната продукция и изброените по-горе научни и научно-приложни приноси на полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев, доказващи способността му да разработва самостоятелно важни въпроси за военната наука. Препоръчвам на кандидата в бъдещата си преподавателска дейност по учебните дисциплини в областта на конкурса да бъдат издадени съответните учебници или учебни пособия.

9. Лични впечатления

Познавам полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев от началото на преподавателската му дейност във Военна академия. Представените ми за рецензиране материали затвърждава мнението за неговата ерудиция, изследователски дух, креативност, иновативност, мениджърски подход и организираност, за високата му обща култура, професионална подготовка и силно развито чувство за отговорност. Той е с отлични теоретични знания и практически умения, притежава необходимата щабна култура и организационен опит, което му позволява с лекота да обучава различни категории обучаеми (офицери и студенти) и да формира у тях необходимите знания и умения.

Интердисциплинарният характер на научните му изследвания позволява активно участие в учебно-образователния процес на катедра „Съвместни операции и планиране“ в широк спектър от учебни дисциплини в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“. Всичко това ми позволява убедено да заявя, че полк. доц. д-р Стойчев е ерудиран и признат от научните среди учен и е достоен за научното звание „професор“.

Нямам съвместни публикации с кандидата.

10. Заключение

Преподавателската, научно-изследователската и научно-приложната дейност, а също и професионалните качества, отличните познания и умения на кандидата показват, че полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев отговаря на всички

научни, нормативни и други критерии, на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, а също и нормативната уредба на ВА „Г. С. Раковски“ за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“.

11. Оценка на кандидата.

Запознаването и проучването на представената по обявения конкурс за „професор“ научна продукция от полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев, единствен участник в конкурса ми дава основание да дам своята **положителна** оценка за постиженията на кандидата и предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса да класира кандидата, полковник доцент д-р Стоян Георгиев Стойчев и да предложи на факултетния съвет при факултет „Национална сигурност и отбрана“ на Военна академия „Г. С. Раковски“ да бъде избран и да заеме академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“.

Рецензент:

21.08.2023 г.

проф. д.н. (Димитър Недялков)

REVIEW

by Professor, Ph.D., Eng. Dimitar Iliev Nedialkov,
professor at the Air Force and Air Defense Department, Command and Staff Faculty,
Military Academy "Georgi Stoykov Rakovski"
of the scientific works presented in the competition for the academic position of
"professor"

for a full-time academic position for a military officer in the "Joint Operations and Planning" Department of the "National Security and Defense" Faculty at the Military Academy "G. S. Rakovski" in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.2. "Military Affairs", for teaching in academic disciplines: "Use of Armed Forces in Missions, Joint Operations and Multinational Campaigns", "NATO Operations Planning", "Crisis Response Operations", "NATO's Comprehensive Approach to the Management of crises" and "Operational art in multinational joint operations", announced by order of the Minister of Defense of the Republic of Bulgaria No. OX-324/25.04.2023 and promulgated in the "State Gazette" no. 47/30.05.2023 to the only candidate in the competition:
colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev, associate professor in the "Joint Operations and Planning" Department of the "National Security and Defense" Faculty at the Military Academy "G. S. Rakovski".

Sofia

2023

1. Which of the works presented by the candidate are accepted for evaluation by the reviewer?

The competition for the occupation of the academic position "professor" in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.2. "Military case" is conducted in compliance with all legal and procedural requirements with the participation of one candidate - Assoc. Col. Dr. Stoyan Georgiev Stoychev.

In the competition, the candidate presented a general scientific production as follows:

- a dissertation, an abstract and 3 reports that were reviewed upon obtaining the educational and scientific degree "doctor" and are not offered for review for the current competition;

- monograph (habilitation thesis) - 1 pc. in a volume of 192 pages;

- monograph - 1 pc. in a volume of 176 pages;

- published book based on a protected dissertation work - 1 pc. in a volume of 148 pages;

- articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals - 3 nos. in a volume of 24 pages;

- participation in collectives for the development of doctrinal documents in the field of security and defense - 3 pcs.

A total of 6 works with a total volume of 540 pages were submitted for review. From the total list of materials accepted for review, all 6 are authored.

According to my review, all scientific works submitted for evaluation in the competition meet the legal requirements and do not repeat the publications submitted for participation in previous competitions. I fully accept the scientific works proposed for review, as they fully correspond to the topic of the announced competition and present the author as a serious and thorough researcher.

The citation report indicates the impact of the candidate's scientific publications in the literature with a total of 15 known citations.

According to the attached reference, the applicant participated in an international

project - International Scientific Research "Operational Architecture of C4ISR Systems".

The candidate has been the supervisor of eight successfully defended doctoral students and the supervisor of fourteen successfully defended graduate students.

The submitted reference within the meaning of Art. 2 b, para. 1 of ZRAS RB for the fulfillment of the minimum national requirements with attached relevant evidence, included in the presented scientific production by groups of indicators and number of points by colonel docent Dr. Stoyan Stoychev shows a total number of 815 points from the groups of indicators, which exceeds the required 550 points for occupying the academic position of "professor" in the field of higher education 9. Security and defense, professional direction 9.2. "A Military Affair".

I am aware of facts that cast doubt on the authenticity of the works and the contribution of their author. A comprehensive analysis of the applicant's output shows that he is an established researcher on these issues, and the titles submitted for review fully meet academic requirements and standards.

2. General characteristics of the candidate's scientific-research, scientific-applied and pedagogical activities.

Col. associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev graduated from VNVAU "G. Dimitrov", the city of Shumen in 1988, majoring in "Land Artillery" and acquired a military qualification: artillery officer, artillery-material engineer. From 1988 to 1990 he was the commander of a platoon, from 1990 to 1997 he was the commander of a self-propelled artillery battery, from 1997 to 1998 he was the chief of staff of a self-propelled artillery division in various military formations of the Bulgarian army. Successfully graduated BA "G. S. Rakovski" in 2000, specialty "Operational-Tactical - Missile Troops and Artillery". From 2000 to 2005, he was successively Senior Assistant Chief of the Missile Troops and Artillery Department, Deputy Chief of the Missile Troops and Artillery Department, Senior Assistant Chief of the Operational Department in the Western Command and assistant head of the "Ground Forces Development" department in the "Planning and Development of the Military Forces" department of the

General Staff of the Military Forces.

Since 2005, he has been a full-time doctoral student at the "Ground Forces" department, and in 2008 he successfully defended his doctoral studies in the scientific specialty 05.12.01 "Organization and Management of the Armed Forces" at the BA "G. S. Rakovski". Since September 2008, he has been a senior assistant in the Department of Military Strategy, and since June 2010, he has been a senior assistant, successively, in the Department of Joint Operations and the Department of Operational Art. From 2012 to 2013, he participated in the EU Monitoring Mission in Georgia (European Union Monitoring Mission - EUMM). From 2013 to 2014, he was the main assistant in the Department of Operative Art. In 2014, he was a planning officer in the Directorate "Planning" (CJ5) at the headquarters of the NATO Mission "International Security Assistance Force - ISAF" Kabul, Afghanistan.

Since May 2015, he has been an associate professor in the Department of Operative Art, and since June of the same year, he has been the head of the department. Since July 2016, he is an associate professor in the Department of "Joint Operations and Planning" and head of the same department. From January to October 2019, he held the position of Dean of the National Security and Defense Faculty. From October 2019 to the present, he is the head of the "Joint Operations and Planning" Department of the "National Security and Defense" Faculty at the Military Academy "G. S. Rakovski" Sofia.

Passes through: a staff course for officers of all branches of the armed forces, a course for initial training in the protection of classified information, a course in military standardization, a course in the methodology of military scientific research, a course in English language II and III level, a course on the training of servicemen from the Armed Forces of the Republic of Bulgaria for participation in the EU observation mission in Georgia, a course on the training of servicemen from the Armed Forces of the Republic of Bulgaria for participation in the operation of the International Forces to maintain security in Afghanistan, a strategic course in English and three online courses at the NATO School in Oberammergau, Germany. All this contributes to his growth in his career, where he skillfully combines his theoretical training with his practical skills,

which allows him to appear as an excellent teacher-lecturer, leader of seminars and practical classes.

Apart from the monographs presented for review - 2 nos. and a book based on a dissertation for the acquisition of the ONS "Doctor" - 1 pc. are presented for review and 3 nos. articles that have been published in National Security magazine. They are distinguished by an academic, professional and reader-friendly style.

The analysis of the scientific works submitted for review indicates that the candidate has focused his scientific searches and research interests in several thematic areas:

1. Studies on the problems of joint operations and their planning in a strategic aspect. The publications presented are based on research and analysis of these operations and the main actions, commitments, processes and procedures concerning their planning at the strategic level in NATO. The papers in this thematic direction are: monograph (habilitation thesis 3.1.) and article (7.2.).

2. Research in the field of operations in multiple domains, primarily related to joint operations and the evolution of operational art, through the development and application of the concept of this type of operations, being also a new form of use of the military instrument of NATO power, as well as its integration with other non-military instruments of power: diplomatic, economic and informational. The works in this thematic direction are: monograph (4.1.) and article (7.3.).

3. Studies on the problems of peace and peacekeeping, primarily related to the possibilities of international organizations to decide and subsequently conduct a peacekeeping operation (OPM), in its various types. The works in this thematic direction are: a book based on a defended dissertation work (5.1.) and an article (7.1.).

The works submitted for review by colonel associate professor Dr. Stoyan Stoychev are distinguished by consideration of current problems in military theory and practice, outline a consistent and systematic scientific activity of the candidate and are directly related to the thematic area of the announced competition. The careful analysis of his scientific output allows the candidate to be defined as a consistent researcher and

professional educator promoting his scientific research and achievements in the field of security and defense. The accumulated professional experience as a commander and teacher, researcher and innovator was directly reflected in his scientific output and fully corresponds to the requirements for occupying the academic position of "professor" in the professional field of "Military Affairs".

3. Opinion on the presence of plagiarism.

In the process of my work as a member of the scientific jury, no non-anonymous and motivated written signal was received to establish plagiarism in the publications of the candidate for the competition.

The author's scientific publications reviewed above show that the candidate has researched, analyzed and systematized information related to under-researched problematic topics using a large number of sources.

4. Evaluation of the pedagogical preparation and activity of the candidate.

At the moment, colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev is an associate professor in the "Joint Operations and Planning" Department of the Military Academy "G. S. Rakovski". According to the attached references, he teaches several main disciplines, the most important of which are: Use of Armed Forces in Missions, Joint Operations and Multinational Campaigns; Operational art in joint and multinational operations; Operations Planning; Crisis Response Operations; joint operations; NATO's Comprehensive Approach to Crisis Management and Fundamentals of the Operational Use of Armed Forces.

The comparative analysis of the academic disciplines and the developed works shows that the academic and research activities of the candidate are combined in a productive creative unity. The candidate is proficient in English at level 2+.2+.2+.2+. according to the requirements of STANAG 6001.

My personal observations allow me to define Colonel Associate Professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev as an excellently prepared, diligent and erudite officer and teacher with accumulated positive experience, a high general culture, an innovative spirit and a developed sense of responsibility.

5. Main scientific results and contributions.

The main results of the candidate are of a scientific and scientific-applied nature and can be reduced to the following.

5.1. In the thematic direction – joint operations and their strategic planning:

– NATO's approach to the application of the principle of the Comprehensive Approach in the preparation and conduct of each of its joint operations/campaigns was researched and analyzed, and its relationship with the application of the various instruments of allied power in them was revealed (3.1.);

– the NATO context for preparation and conduct of joint operations and campaigns was researched and analyzed, revealing the essence, content and possible objectives of the operations/campaigns, and defining the role and importance of the principles, functions and levels of joint operations in achieving the strategic goals and realizing the final state in them (3.1.);

– the process of crisis management in NATO and the process of planning operations in NATO at the strategic level were studied and analyzed, and the relationship and interdependencies between them were revealed (3.1.);

– the process of comprehensive planning of operations at the strategic level in NATO has been researched and analyzed, revealing its organization, the main processes, procedures and coordinations in it and indicating the main actions that NATO carries out at the strategic level in each of its phases and their final products (3.1.);

– researched and revealed that the process of extracting and defining the lessons learned from each operation conducted by the Alliance is an invariable part of the principle of the comprehensive approach (7.2.).

5.2. In the thematic direction – operations in multiple domains (Multi-Domain Operations - MDO).

– the concept of operations in multiple domains (OMD) was studied and its relationship with other operational concepts in NATO and in NATO member countries was revealed (4.1.);

- the foundations of operations in multiple domains (OMD) were researched and analyzed, revealing the essence, content and leading principles of these operations, as well as revealing the operational framework and operational approach when conducting such an operation (4.1.);

- the stages and functions of a UMD and their development were researched and analyzed, while the relationship of the UMD concept with other operational concepts and the possible development of capabilities (both military, political and civil) through them was revealed (4.1.);

- the challenges and problems in conducting a UMD with the use of systems and platforms, with artificial intelligence (AI) were investigated, revealing the future of strategic competition and warfare as its main element (4.1.);

- a study and development of military actions by NATO in the horizon to 2040 was carried out, analyzing the five imperatives laid down as a basis for focusing and synchronizing efforts to develop the military instrument of power of the NATO Union: cognitive superiority; the influence and projection of power; commanding across multiple domains and across (between) all of them; multilayered resilience and integrated defense in multiple domains (7.3.).

5.3. In the thematic direction – peace and peacekeeping:

- the theoretical statements and the different approaches of leading international organizations for making a decision to conduct OPM were analyzed, and an updated classification of the same was proposed and the essence, role and importance of an OPM in the system of wider operations were determined in response to crises (OOC) (5.1.);

- the principles of preparation and conduct of a given OPM were studied, on the basis of which the preparation of formations of the Armed Forces of our country for participation in such an operation is realized, and on this basis guidelines were proposed for improving the same (national preparation) (5.1.);

- the possible phases and stages in conducting an OPM by multinational forces/formations were investigated and analyzed and based on the analysis, the main

activities and tasks performed by multinational formations during the various phases were revealed (5.1.);

– the level of ambition and our specific alliance commitments and tasks of the Armed Forces of the Republic of Bulgaria, carried out in military formations of a multinational battle group (7.1.), were revealed. The papers present the candidate as an accepted and established expert on the mentioned issues, which is confirmed by his active teaching and research work on these issues.

6. Evaluation of the significance of contributions for science and practice

In accordance with the accepted conditional grouping of the contributions in three thematic directions in the works of colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev and their analysis, it can be concluded that they mainly cover the range of science including the study of existing, enrichment and further development of modern theories, research and enrichment of the theory and practice of military science in the areas of joint operations and their strategic planning, multi-domain operations and peace and peacekeeping. They are both scientific and practical in nature. From the point of view of military science, the mentioned contributions are useful, original and significant.

The two monographs and the book based on a defended dissertation, developed by colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev, are widely used in the educational process of the Military Academy "G. S. Rakovski". The scientific works of the candidate are a basis for future scientific developments and can be successfully used in the preparation of students studying at the BA "G. S. Rakovski". They may also be of interest to university students studying disciplines related to national security.

7. Assessment to what extent the contributions are the work of the candidate

Following the development of the scientific growth of colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev, allow me to express my conviction that the mentioned scientific and scientifically applied contributions are the personal work of the candidate and are the result of his long-term creative and scientific research activity. Associate Professor Dr. Stoyan Georgiev Stoichev has an excellent command of the specialized

terminology in the scientific field of his creative research, which allows him to easily apply it in his works, presenting them in a professional and accessible language for the audience.

8. Critical notes to the submitted works of the candidate

The following critical comments can be made to the materials submitted for review:

- In individual publications, the cited literature is not formatted according to accepted standards; the main part of the published scientific works concern a strictly specific audience, which narrows the opportunities for active participation in the scientific exchange and protection of innovative scientific ideas;

- Some of the proposed materials contain editorial compromises, the removal of which would contribute to improving the readability and comprehensibility of the proposed texts - a particularly important condition when it comes to their use by trainees in the military education system.

The indicated weaknesses are of a recommendatory nature and do not reduce in any way the value of the scientific production and the above-listed scientific and scientific-applied contributions of colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoichev, proving his ability to independently develop important questions for military science. I recommend that the candidate in his future teaching activity in the academic disciplines in the field of the competition be issued the relevant textbooks or teaching aids.

9. Personal impressions

I have known colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoichev since the beginning of his teaching activity at the Military Academy. The materials presented to me for review confirm the opinion about his erudition, research spirit, creativity, innovation, managerial approach and organization, about his high general culture, professional training and highly developed sense of responsibility. He has excellent theoretical knowledge and practical skills, possesses the necessary staff culture and organizational experience, which allows him to easily train different categories of

trainees (officers and students) and to form in them the necessary knowledge and skills.

The interdisciplinary nature of his research allows active participation in the educational process of the "Joint Operations and Planning" department in a wide range of academic disciplines in the field of higher education 9. "Security and Defense", professional direction 9.2. "A Military Affair". All this allows me to state with conviction that Col. Assoc. Dr. Stoychev is an erudite scientist recognized by scientific circles and is worthy of the scientific title "Professor". I have no joint posts with the candidate.

10. Conclusion

The teaching, research and scientific-applied activities, as well as the professional qualities, excellent knowledge and skills of the candidate show that colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev meets all scientific, normative and other criteria, the requirements of the Law on Development of the academic staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its implementation, as well as the regulations of the BA "G. S. Rakovski" for occupying the academic position of "professor" in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.2. "A Military Affair".

11. Evaluation of the candidate.

Acquaintance and study of the scientific production presented in the announced competition for "professor" by colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev, the only participant in the competition, gives me the reason to give my positive assessment of the candidate's achievements and I propose to the respected Scientific Jury of the competition to rank the candidate, colonel associate professor Dr. Stoyan Georgiev Stoychev and to propose to the faculty council at the National Security and Defense Faculty of the Military Academy "G. S. Rakovski" to be elected and occupy the academic position of "professor" in the field of higher education 9. "Security and Defense", professional direction 9.2. "A Military Affair".

Reviewer:

21.08.2023

Prof. D.Sc. (Dimitar Nedialkov)